

Прокуратура України

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ПРОКУРАТУРА

вул. Пушкінська, 3, м. Одеса, 65026

факс: (048) 731-98-23

№ _____
На № _____ від _____**Виконувачу обов'язків
Голови Вищої ради правосуддя
Олексію МАЛОВАЦЬКОМУ****Шановний Олексію Володимировичу!**

Обласною прокуратурою опрацьовано Щорічну доповідь Вищої ради правосуддя за 2020 рік «Про стан забезпечення незалежності суддів в Україні».

Передусім незалежність судової гілки влади є гарантією конституційного порядку щодо утвердження законності та верховенства права в Україні, а незалежність самих суддів є невід'ємною складовою їхнього статусу.

На сьогодні в державі існує суспільний запит на покращення роботи судової влади, що зумовлений низкою причин. Серед них можливо виділити величезне навантаження на суддів, кадровий дефіцит тощо. Рідше ми можемо спостерігати зазіхання на незалежність суддів шляхом конкретних протиправних дій осіб, які мають на меті схилення суддів на свою сторону в непередбачений законом спосіб.

Обласна прокуратура принципово реагує на спроби громадян порушити таку конституційну засаду правосуддя, як незалежність суддів.

Наприклад, обласною прокуратурою притягнуто до кримінальної відповідальності особу за ч. 1 ст. 259 КК України, яка під час судового засідання у залі Приморського районного суду міста Одеси дістала заздалегідь приховану гранату, почала погрожувати її підірвати, переслідуючи тим самим мету схилити головуючого суддю змінити йому запобіжний захід та визнати невинним у інкримінованому в рамках іншого кримінального провадження злочині.

У такому випадку подібний тиск на правосуддя мав не тільки процесуальний та психологічний характер, а й становив загрозу життю і здоров'ю як судді, так і учасників судового процесу.

Оперативність та повнота досудового слідства за вказаним фактом, якісний нагляд за додержанням законів під час розслідування з боку прокурорів, а також належний та справедливий судовий розгляд, дозволили

ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
Вхідний № 8647/0/8-21
" 25 " жовтня 2021 р.

якнайшвидше розглянути обвинувальний акт стосовно вищевказаної особи та засудити її до реальної міри покарання.

Важливим механізмом забезпечення незалежності судової системи є особливий порядок її фінансування. Ця засада визначена ч. 1 ст. 130 Конституції України, яка покладає на державу обов'язок фінансування та належні умови для функціонування судів шляхом окремого закріплення у Державному бюджеті України видатків на утримання судів.

Проте, ми спостерігаємо масштабне припинення у надсиланні судами поштової кореспонденції, що розташовані у невеликих райцентрах області, яке призводить до систематичних неявок у судові засідання свідків, потерпілих та інших учасників судового провадження.

Як наслідок, правоохоронна система та судова влада стикається з неможливістю забезпечити виконання завдань кримінального провадження та судочинства в частині дотримання розумних строків судового розгляду.

Велике навантаження на суддів має пряму кореляцію з навантаженням на прокурорів, які підтримують публічне обвинувачення у відповідних кримінальних провадженнях, що призводить до непоодиноких випадків відкладення судових засідань з причин зайнятості в іншому судовому процесі.

Останнім часом суд почав використовувати в своїй діяльності сучасні технології, які дозволяють провести судові засідання в режимі відеоконференції за допомогою програмного комплексу «EASYCON». Однак, низький рівень освіченості громадян у користуванні сучасними приладами і програмним забезпеченням та відсутність у деяких судах технічної можливості використання програмного комплексу «EASYCON», призводить до неможливості проведення судових засідань у такому форматі.

Водночас проведення в межах одного суду декількох судових засідань із застосуванням режиму відеоконференції з використанням програмного комплексу «EASYCON» неможливе, оскільки суди недостатньо технічно оснащені.

Нагальним питанням є також велике навантаження на суддів через значну кількість незаміщених вакантних посад у судах. У деяких районах області, де відправлення правосуддя здійснюється двома чи навіть одним суддею, ефективність правосуддя викликає значного зауваження.

При цьому, відповідно до даних сайту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (https://vkksu.gov.ua/userfiles/doc/dod6_1904.pdf) у кадровому резерві на заміщення вакантних посад суддів перебуває 656 осіб.

Такий кадровий стан також створює ситуації неможливості формування і призначення колегії суддів для розгляду кримінальних проваджень відповідної категорії. Указане призводить до неодноразового направлення подань до апеляційного суду з метою передачі матеріалів в інший районний суд, що дає змогу стороні захисту вдаватися до маніпулювання, яке призводить до спливу строків дії запобіжних заходів та інших заходів забезпечення кримінального провадження.

Запорукою незалежності суддів виступає також і забезпечення їх особистої безпеки та охорона приміщень суду. Національним законодавством

визначено службу судової охорони, як правоохоронний орган з наділеними повноваженнями, достатніми та необхідними для негайного реагування і припинення проявів неповаги до суду, тиску на суддів, втручання у здійснення правосуддя.

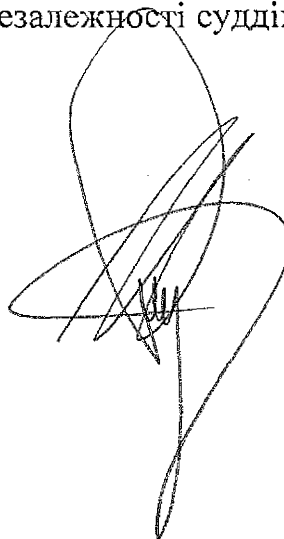
Однак, станом на сьогодні в 11 районних судах Одеської області відсутнє забезпечення охорони суддів та приміщень судів співробітниками служби судової охорони, через що створюються додаткові ризики посягання на незалежність суддів з боку сторонніх чи зацікавлених у цьому осіб.

Ураховуючи викладене, доречно запропонувати Вищій раді правосуддя: вжити заходів щодо покращення стану матеріально-технічного забезпечення судів, у тому числі забезпечення суддів сучасними програмними комплексами, які дозволяють проводити судові засідання в режимі відеоконференції; вирішити питання щодо кадрового укомплектування судів з метою забезпечення належного і адекватного навантаження на кожного суддю, що в свою чергу дозволить підвищити якість та ефективність правосуддя; пришвидшити вирішення питання про забезпечення безпеки суддів і приміщень суду службою судової охорони.

На нашу думку вирішення позначених проблем дозволить покращити якість роботи судових органів, зміцнить їх авторитет і довіру у суспільстві, що в свою чергу підвищить гарантії незалежності суддів.

З повагою

Керівник обласної прокуратури

Сергій КОСТЕНКО